

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітня програма «Облік і оподаткування»
Рік навчання 2, семестр 3-4
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 8
Мова викладання українська

Лектор дисципліни

Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка дисципліни на
moodle.nati.org.ua

Михайленко Анна Іванівна, старший викладач кафедри
обліку і оподаткування

anna_ber@ukr.net

<http://moodle.nati.org.ua/course/view.php?id=985>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Теорія бухгалтерського обліку» є обов'язковим компонентом освітньої програми «Облік і оподаткування», і дисципліною, що містить основні відомості про предмет і метод бухгалтерського обліку, бухгалтерський баланс, документацію як елемента методу бухгалтерського обліку, систему рахунків, план рахунків бухгалтерського обліку, облікові реєстри і форми бухгалтерського обліку та методологію обліку основних господарських процесів.

Метою дисципліни є набуття фундаментальних теоретичних знань та найпростіших практичних умінь з бухгалтерського обліку, а також рівня комунікації, автономності та відповідальності, необхідних для виконання навчальних та професійних завдань у суспільстві.

Завдання дисципліни вивчення методів раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів; набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **знати**: предмет і метод бухгалтерського обліку, склад і класифікацію господарських засобів підприємств і джерел їх утворення; бухгалтерські документи і вимоги до їх оформлення; класифікацію рахунків бухгалтерського обліку за економічним змістом, призначенням і структурою; план рахунків бухгалтерського обліку господарської діяльності суб'єкта підприємницької діяльності; нормативні вимоги до заповнення первинних та зведених бухгалтерських документів; процедури обліку необоротних активів підприємства, запасів, грошових коштів, дебіторської заборгованості; основи створення, реорганізації, ліквідації підприємств, порядок формування і розподілу їх капіталу; основи обліку робочого часу, порядок нарахування оплати праці; методику обчислення та розподілу внесків з соціального страхування; порядок складання і подання бухгалтерської звітності.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **вміти**: оформлювати бухгалтерські документи; відкривати в облікових реєстрах рахунки бухгалтерського обліку; складати бухгалтерські проведення і відображати їх в облікових реєстрах на рахунках синтетичного й аналітичного обліку; вести облік майна та зобов'язань суб'єктів господарювання; вести облік робочого часу і нараховувати заробітну плату персоналу; розраховувати платежі з соціального страхування персоналу; нараховувати та сплачувати до бюджету податки та обов'язкові платежі з діяльності суб'єктів господарювання; самостійно вивчати зміни до фінансового законодавства; складати бухгалтерську звітність

Інтегральна компетентність (ІК). Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР 1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР 2. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР 3. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР 4. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР 5. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР 6. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР 7. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.

ПР 16. Володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності.

ПР 17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПР 18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання, бали
3 семестр				
Модуль 1. Методологічні засади бухгалтерського обліку				100
Тема 1. Бухгалтерський облік в сучасній системі управління суб'єктом господарювання	2/2	Знати: сутність бухгалтерського обліку та історичні аспекти його становлення; принципи, на яких ґрунтується бухгалтерський облік; предмет і метод бухгалтерського обліку; сутність елементів методу бухгалтерського обліку (документація та інвентаризація; оцінку та калькуляцію; бухгалтерські рахунки та подвійний запис; бухгалтерський баланс); порядок відображення в обліку основних господарських процесів: створення підприємства, постачання, виробництво, збут; зміст облікової реєстрації;	Розв'язок ситуаційних завдань, здача практичної роботи в moodle ; Самостійна робота – в moodle; Модуль – описова частина 100.	18
Тема 2. Предмет та метод бухгалтерського обліку	4/4	Вміти: розрізняти господарські засоби та джерела їх утворення для правильного відображення об'єктів в обліку; заповнювати первинні документи; проставляти кореспонденцію рахунків, відкривати і закривати рахунки; скласти бухгалтерський баланс.		17
Тема 3. Бухгалтерський баланс	2/4			17
Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	4/6			18
Модульна КР 1	12/16			30
Модуль 2. Класифікація рахунків, первинне спостереження та вартісне їх вимірювання				100
Тема 5. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку	2/2	Знати: класифікацію рахунків бухгалтерського обліку за економічним змістом та структурою і призначенням з метою допомоги процесу вивчення системи рахунків та застосуванню її на практиці; призначення та види первинних документів, нормативну базу по їх використанню; етапи проведення інвентаризації на підприємстві та методикку відображення її результатів в обліку; основні види оцінок об'єктів обліку та калькулювання собівартості продукції; види облікових реєстрів та форм бухгалтерського обліку.	Розв'язок ситуаційних завдань, здача практичної роботи в moodle Самостійна робота – в moodle; Модуль – описова частина 100.	13
Тема 6. Первинне спостереження господарських операцій	2/2	Вміти: класифікувати рахунки по об'єктах бухгалтерського обліку за економічним змістом та структурою і		13

Тема 7. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку	2/2	призначенням з метою допомоги вивчення системи рахунків та застосуванню її на практиці; заповнювати первинні документи відповідно до вимог законодавства; проводити інвентаризацію,		15
Тема 8. Вартісне вимірювання об'єктів бухгалтерського обліку: оцінка і калькулювання	2/2	заповнювати відповідні документи по інвентаризації та відобразити її результати в обліку; застосовувати основні види оцінок при надходженні та вибутті об'єктах обліку; здійснювати розрахунок калькулювання собівартості продукції;		14
Тема 9. Облікові реєстри та форми ведення бухгалтерського обліку	4/4	на основі первинних документів вміти складати облікові реєстри та форми бухгалтерського обліку, проводити їх взаємозвірку.		15
Модульна КР 2	12/12			30
Всього за 3 семестр				70
Залік				30
Модуль 3. Облік основних господарських процесів				100
Тема 10. Облік процесу придбання та використання активів	4/6	Знати: порядок формування первинної вартості (собівартості) придбаних (виготовлених) запасів та основних засобів, порядок розрахунку та розподілу транспортно-заготівельних витрат, порядок відображення на рахунках бухгалтерського обліку придбання запасів та основних засобів, витрачання запасів та списання основних засобів підприємства; методика готівкових і безготівкових розрахунків, особливості формування в обліку інформації про дебіторську реалізації продукції і надання послуг; порядок визначення фінансових результатів підприємства за видами діяльності.	Розв'язок ситуаційних завдань, здача практичної роботи в moodle; Самостійна робота – в moodle; Модуль – описова частина 100.	13
Тема 11. Облік грошових коштів, дебіторської заборгованості	4/6	Вміти: формувати первинну вартість (собівартість) придбаних (виготовлених) запасів та основних засобів на рахунках бухгалтерського обліку; проводити розрахунок та розподіл транспортно-заготівельних витрат; вести облік готівкових і безготівкових розрахунків; дебіторської заборгованості та зобов'язань; вміти визначати шляхи їх		14
Тема 12. Облік процесу формування власного капіталу	4/2			10
Тема 13. Облік праці та її оплати	4/2			10

Тема 14. Облік доходів від діяльності підприємства	4/2	виникнення та способи погашення; розкривати сутність складників власного капіталу; розрізняти форми та системи оплати праці та застосовувати рахунки з обліку праці та її оплати; здійснювати розподіл загальновиробничих витрат; визначати виробничу собівартість готової продукції та собівартість реалізованої продукції; визначати фінансовий результат підприємства за видами діяльності.		13	
Тема 15. Облік витрат діяльності підприємства	4/2			10	
Модульна КР 3	24/20			30	
Модуль 4. Основи організації бухгалтерського обліку				100	
Тема 16. Сутність та організація управлінського обліку	2/2	Знати: сутність та основні принципи управлінського обліку; призначення та основні елементи облікової політики; призначення національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку; основи організації бухгалтерського обліку; основні теорії і концепції бухгалтерського обліку; основні види та особливості складання форм фінансової звітності. Вміти: визначати переваги та об'єкти управлінського обліку; визначати основні елементи облікової політики; розрізняти застосування національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку при веденні обліку; виявляти суттєве із основних теорій і концепцій бухгалтерського обліку; розуміти методiku складання форм фінансової звітності.	Розв'язок ситуаційних завдань, здача практичної роботи в moodle; Самостійна робота – в moodle; Модуль – описова частина 100.	14	
Тема 17. Облікова політика підприємства	2/2			14	
Тема 18. Національні стандарти та міжнародні аспекти ведення бухгалтерського обліку	2/2			14	
Тема 19. Теорія і методика бухгалтерського обліку	2/2			14	
Тема 20. Фінансова звітність	4/4			14	
Модульна КР 3	12/12				30
Всього за 4 семестр				70	
Екзамен				30	
Всього за курс				100	

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання іспитів, заліків	
	іспитів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ПО КУРСУ:

1. Загородній А.Г. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики / Підручник/ А. Г. Загородній, Г. О. Партин, Л. М. Пилипенко, Т. І. Партин, О. І. Тивончук. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. 416 с
2. Лобода Н. О., Чабанюк О. М. Бухгалтерський облік : навчальний посібник. Київ : Алерта,- 2022. 224 с.
3. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та інструкція про його застосування: практич. посібник / [упоряд. Безверхий К. В.]. -К. : Центр учб. літ., 2015. - 150 с
4. Ткаченко Н. М. Теорія бухгалтерського обліку : підручн. Друге видання, доповн. і переробл. Київ: Алерта, 2020. 192
5. Юстина Верига, Марина Виноградова, Тетяна Гладких, Ольга Гусакова, Антоніна Пшенична, Надія Фірсова. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. – Видавництво : Центр учбової літератури 2021. – 520с.

Гарант освітньої програми

Наталія ЦАРУК